

“TUMAČENJE DRAGULJA POSLANIČKE MUDROSTI”

STRUČNI PRIKAZ PRIJEVODA DJELA
ABDULAHA-EFENDIJE BOŠNJAKA; PREVODILAC:
PROF. DR REŠID HAFIZOVIĆ; SARAJEVO,
NAUČNOISTRAŽIVAČKI INSTITUT “IBN SINA”,
2008. (I); 2009. (II); 2010. (III)

1. Sadržaj djela

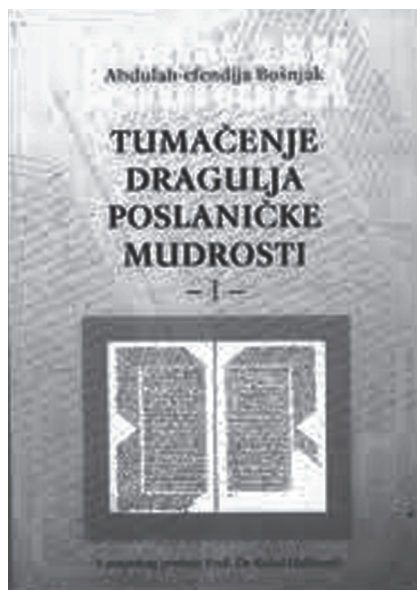
Naučnoistraživački institut “Ibn Sina” u Sarajevu izdavač je tri sveska prijevoda djela Abdulaha Bošnjaka: “Tumačenje Dragulja poslaničke mudrosti”. Skidanje duvaka s nevjesta božanskih objava na uzvišenim stolicama mozaičke mudrosti” (*Šarḥ Fuṣūṣ al-Ḥikam: Taḡalliyāt ‘Arā’is al-Fuṣūṣ fī Mineṣṣāt Ḥikam al-Fuṣūṣ*). Opseg knjiga je, redom, 410, 517 i 514 stranica, pet priloga-kopija po dvije stranice rukopisa, i kazalom imena. Prijevodi su objavljeni, redom, 2008., 2009., i 2010. godine. Rađeni su na osnovu rukopisa-autografa M.S. 1032, 15,36 cm x 10,24 cm; V. Çarullah ef., broj 1032, Millet Genel Kütüphanesi İstanbul.

Prevodilac djela je akademik Rešid Hafizović, redovni profesor na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu, angažiran na predmetima: Uvod u nauku akaida, Kelam šii’a u islamu i tesawwuf, i Komparativne religije. Objavio je do sada pet autorskih knjiga, deset prijevoda, te dvadeset i osam stručnih članaka.

Iako je ovo djelo jednoga od prvaka bosanskohercegovačkih mutesavvifa bilo poznato i čitano u Bosni i Hercegovini, ovo je njegov prvi integralni prijevod, dodatno obogaćen uporednim novim prijevodom djela “Fuṣūṣ al-Ḥikam” (*Dragulji poslaničke mudrosti*) autora Ibn ‘Arabīja, kojega Abdulah Bošnjak ustvari komentira. Prijevod je napisan na bosanskoj jeziku, visokim jezičkim stilom, uz upotrebu stručnih pojmova.

Za sâm prijevod nisu urađene recenzije. Recenzije za djelo Abdulaha Bošnjaka “Tumačenje Dragulja poslaničke mudrosti”, i ujedno pozitivne ocjene, napisali su: prof. dr Mahmud Erol Kılıç, s Univerziteta Marmara u Istanbulu, Turska, prof. dr Yasushi Tonaga, s Univerziteta Kyoto, Japan, Seyyed Hossein Nasr, s Georgetown Univerziteta u Washingtonu D.C., SAD, William C. Chittick, sa State Univerziteta u New Yorku, SAD, i Denis Gril, s Univerziteta Aix u Provencu, Francuska.

Građa prijevoda prvoga sveska strukturirana je u pet poglavlja. Prvo poglavlje predstavlja Uvod prevodioca prof. dr Rešida Hafizovića, naslovljen: “Bosanski tumač

“Dragulja poslaničke mudrosti”. U ovome Uvodu prevodilac nudi: kratak pregled tumačenja Ibn ‘Arabījeva djela “Fuṣūṣ al-Ḥikam”, i jezgrovi prikaz Bošnjakovoga komentara na rečeno djelo. Drugo poglavlje je ustvari kratka napomena nepoznatoga priređivača rukopisa, smještena na nepune dvije stranice. Treće poglavlje je predstavljeni sadržaj kompletnog rukopisa Abdulaha Bošnjaka. Četvrto poglavlje sadrži pregled i detaljno objašnjenje tzv. Dvanaest načela za koje komentator Abdulah Bošnjak tvrdi da su uslov za razumijevanje i njegovoga komentara i originalnoga djela “Dragulji poslaničke mudrosti”. Peto poglavlje je komentar Ibn ‘Arabījeva Uvoda u djelo “Fuṣūṣ al-Ḥikam”. Šesto poglavlje je komentar na prvo poglavlje djela “Fuṣūṣ al-Ḥikam”, a naslovljen je: “Dragulj božanske mudrosti u Ademovskom logosu”.

Građa prijevoda drugoga sveska strukturirana je u sedam poglavlja. Prvo poglavlje je prevodičev uvod u drugi svezak prijevoda naslovljen: “Uvod u drugi svezak komentara Abdulaha Bošnjaka”. U njemu je prevodilac jezgrovito predstavio sadržaje šest poglavlja ovoga sveska, svako poglavlje oslovivši jednostavno rimskim brojem (II, III, IV, V, VI, VII). Narednih šest poglavlja jeste šest poglavlja Bošnjakovoga komentara, a naslovljeni su, redom: “O bogoduhov mudrosti u Šitovom logosu”, “O transcendentnoj mudrosti u Nuhovom logosu”, “O presvetoj mudrosti u Idrisovom logosu”, “O zanosnoj mudrosti u Ibrahimovom logosu”, “Istinska mudrost u Ishakovom logosu”, “O uzvišenoj mudrosti u Ismailovom logosu”.

Građa prijevoda trećega sveska strukturirana je u devet poglavlja. Prvo poglavlje predstavlja prevodičev uvod u treći svezak prijevoda, naslovljen: “Uvod u treći

svezak komentara Abdulaha Bošnjaka”. Nakon kraćeg uvodnog izlaganja, prevodilac je kratko predstavio osam poglavlja Komentara sadržanih u ovome trećemu svesku, naslovivši ih, redom: “Ya‘qubov logos”, “Yusufov logos”, “Hudov logos”, “Salihov logos”, “Šu‘aybov logos”, “Lutov logos”, “Uzayrov logos”, i “Isaov logos”. Slijedećih osam poglavlja prijevoda jesu osam poglavlja Bošnjakovoga komentara, naslovljenih, redom: “Jedincata mudrost u Ya‘qubovom logosu”, “Svjetlosna mudrost u Yusufovom logosu”, “O jedincatoj mudrosti u Hudovom logosu”, “Otvarajuća mudrost u Salihovom logosu”, “Dragulj srčane mudrosti u Šu‘aybovom logosu”, “Gospodareća mudrost u Lutovom logosu”, “Predodrediteljska mudrost u ‘Uzayrovom logosu”, i “Vjeronavjestiteljska mudrost u ‘Isaovom logosu”.

2. Karakteristike prijevoda

Prijevod Bošnjakovoga Komentara u sebi sadrži i prijevod komentiranoga djela Ibn ‘Arabīja: “Dragulji poslaničke mudrosti” (*Fuṣūṣ al-Ḥikam*). Prevodilac Bošnjakovoga Komentara uvaženi akademik Rešid Hafizović već je ranije načinio jedan prijevod spomenutoga Ibn ‘Arabījeva djela, i objavio ga pod naslovom: “Muhyī-d-dīn Ibn ‘Arabī: Dragulji poslaničke mudrosti (Fuṣūṣ al-Ḥikam)” (Zenica, “Bemust”, 1995. god., 392 stranice). Zajedno s prijevodom, u tome izdanju dr Hafizović ponudio je i svoj komentar djela, u obliku brojnih fusnota.

Uputno je napomenuti da je djelo “Fuṣūṣ al-Ḥikam” do sada objavljeno dva puta od strane dva različita prevodioca na bosanskom jeziku (drugi prijevod uradili su Salih Ibrišević i Ismail Ahmetagić, pod naslovom: “Eš-Šejhu-l-Ekber Muhjiddin Ibn Arebi: Dragulji mudrosti (*Fusus-l-hikem*)”; Sarajevo, “Ibn Arebi”, 1428. g. po H./2008. godine; s napomenom: “Za internu upotrebu”), te jednom u prijevodu na srpski jezik (prijevod je uradio Jovan Kuzminac, pod naslovom: “Ibn Arebi: Dragulji mudrosti”; Beograd, Prosveta, 1999. god. (I izd.); 2007. god. (II izd.), uz kompletan komentar Abū al-‘Alā’ Afīfīja).

2.1. Jezik i stil prijevoda

Za razliku od prvoga prijevoda “Dragulja poslaničke mudrosti”, uvaženi akademik Hafizović bitno je reducirao prevodenje stručnih tesavvufskih pojmova sa arapskoga jezika na latinski i grčki odnosno sanskrit i hebrejski.

Ovo je, po našem mišljenju, dodatno olakšalo čitaocima kretanje kroz tekst kao i njegovo potpunije razumijevanje,

ali također i dodatno obogatilo bosanski jezik. Veoma je mali broj stručnih termina popraćen latinskim/grčkim jezikom ali je ponuđen i prijevod na bosanski jezik odnosno tuđica ali u potpunosti morfološki prilagođena bosanskom izrazu (npr. ‘alam al-miṭāl, mundus imaginālis, imaginālni svijet; sālik, homo viator, duhovni putnik na putu sufijске spoznaje; Rabb al-Arbāb, teurg nad teurzima; i sl.).

Pored toga, uvaženi prevodilac je u prijevodu ponudio i novi prijevod stručnih pojmova ali u vidu opisnih značenja (npr. al-ma’lūh, apoteaza božanskoga; tanāsuh, seoba duša; mawāṭin, staništa/ćelije; Rabb hāṣṣ, vlastiti Gospodar; qurb farā’id, stroge Božije zapovijedi; qurb nawāfil, dobrovoljni čini vjere; i sl.).

Želimo skrenuti pažnju da, pored prethodno rečenoga, prevodilac je, s obzirom da posjeduje svoj veoma prepoznatljiv jezik i stil pisanja, ponudio i određene metafore koje, po našem mišljenju, ipak odstupaju od općega stila prijevoda, pa smatramo da ih je bolje zamijeniti drugim, odgovarajućim (npr. I svezak: tutnuti (u zn. staviti), ‘amā’ – kozmičko sljepilo, održati lekciju (u zn. podučiti odn. ukazati na nečiju grešku), Al-Sattar (Zastirač); II svezak: poklopiti (u zn. podudariti), ventrati (u zn. penjati, uspinjati), ošinuti (u zn. pogoditi).

2.2. Korišteni modeli transkripcije

Smatramo bitnim istaći problem transkripcije pojmova, problem koji nije prisutan samo u ovome prijevodu već se pojavljuje sa svakim prijevodom bilo koje poslanice ili knjige sa arapskoga jezika. U prijevodima na naš jezik sa arapskoga jezika, mogu se izdvojiti slijedeći modeli: stručna transkripcija (najzastupljeniji su modeli DMG i ZDMG), fonetska transkripcija, transkripcija koja se koristi u izdanjima Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu, transkripcija predstavljena u djelu prof. dr Senahida Halilovića: “Pravopis bosanskog jezika”, i transkripcija predstavljena u službenom glasilu Islamske zajednice “Glasnik”. Pored ovih, skoro svaki stručnjak u bosanskojezičnom prilikom lekture nekoga prijevoda insistira na svom obliku transkripcije. U posljednjih pet godina sve su prisutnije i transkripcije arapskih pojmova nastale pod utjecajima orijentalista SAD-a i zemalja Zapadne Evrope, te transkripcije nastale pod utjecajem perzijskih pojmova transkribiranih na engleski, njemački i francuski jezik.

U predmetnome prijevodu, korišteni su elementi dva različita modela transkripcije (fonetski i transkripcije arapskih pojmova nastale pod utjecajima orijentalista SAD-a

i zemalja Zapadne Evrope), te nova vrsta transkripcije. Tako, npr. standardizirana je upotreba pojma “idžtihād” u obliku “ijtihād”, što neupućenoga čitaoca, s obzirom da nije napisano kurzivom, može navesti na pomisao da je stvarno riječ o pojmu koji se izgovara kao “ijtihād” (naravno, fonema “j” predstavlja arapski glas sličan našem glasu “dž”, što se do sada kod nas uglavnom rješavalo ili pisanjem našega glasa “dž”, ili obilježavanjem istoga odgovarajućim simbolom npr. “ǧ”).

Pored ovoga, u predmetnom prijevodu zastupljena je i praksa izbjegavanja naglašavanja odnosnoga pridjeva (*ism al-mansūb*), dužine vokala (*madd*), dužine posljednjega vokala u riječi/pojmu, isticanja tzv. sunčevih glasova (*hurūf šamsiyya*) te općenito naglašavanja specifičnih arapskih glasova. Otuda su prisutni transkribovani oblici: ḥaqīqa muḥammadiya, nabi, wali, al-rububiya, al-marbub, mahiya, Huwiya, Hadra, al-Nafasiya al-‘Amāiya, te pojmovi: ilm khass, al-ghayb, i sl.

Smatramo da je potrebno što prije standardizirati transkripciju arapskih pojmova, a taj projekat, po svojoj prirodi, trebali bi povesti Katedra za arapski jezik, Institut za jezik i Fakultet islamskih nauka.

2.3. Tehnička oprema izdanja

Prijevod Komentara Abdulaha Bošnjaka na bosanski jezik objavljen je u izdanju s mekim koricama, uz odgovarajući dizajn i izbor fonta i veličine slova. Skrenuli bismo pažnju na dvije stvari.

Ukoliko ne postoji, smatramo da bi trebao određeni broj primjeraka biti urađen u tvrdome povezu, s obzirom daje riječ o izuzetno značajnome djelu, kako za ljubitelje tesavvufa i muslimana, tako i za kulturu bosanskohercegovačkih naroda uopće. Napominjemo, Ibn ‘Arabī, a sāmim time i komentar Abdulaha Bošnjaka, tretira sve velike poslanike/proroke i sigurno pripadnici svih objavljenih religija mogu u ovome djelu pronaći štivo za sebe.

Drugo, izuzetno je dobro urađena kombinacija veličine slova, proreda i boje odnosno kvaliteta papira. Na ovo rijetko nailazimo u djelima koja se objavljuju na našem jeziku te se može očekivati da izdavač naučnoistraživački institut “Ibn Sina” dobije posebnu pohvalu za dizajn. Na ovome tragu, smatramo velikom obavezom Izdavača da uredi uklapanje zelenoga fonta, koji predstavlja prijevod djela “Dragulji poslaničke mudrosti”, i standardnoga fonta, koji predstavlja Bošnjakov Komentar, jer to narušava inače izvanredno tehničko uređenje izdanja. Spomenuti propust naročito je vidljiv u posljednjemu, trećemu, svesku prijevoda.

Naučnoistraživački institut “Ibn Sina”, sa svojim izdanjima, treba biti primjer ostalim izdavačima jer za razliku od raširene prakse da izdavači neselektivno objavljuju djela rukovodeći se isključivo mogućnošću prodaje istoga na tržištu, izdanja instituta “Ibn Sina” predstavljaju istinsko kulturno blago naše zemlje.

3. Karakteristike djela

Djelo “Tumačenje Dragulja poslaničke mudrosti” autora Abdulaha Bošnjaka (u. 1644. god.), šejha bajramijskog derviškog reda, poznato je u cijelome svijetu, a od vremena svoga nastanka spominjano je i čitano i na našim prostorima.

Od strane pojedinih stručnjaka iz oblasti Ibn ‘Arabijeve duhovne zaostavštine ocijenjen je kao jedan od najljepših i najpotpunijih komentara na djelo “Fuṣūṣ al-Ḥikam”, te smatramo korisnim na ovome mjestu istaći neke od njegovih karakteristika.

3.1. Pozivanje na djelo Ibn ‘Arabija “Al-Futūḥāt al-Makkiyya”

Veoma često, objašnjavajući stavove Ibn ‘Arabija, Abdulah Bošnjak citira ili prepričava dijelove Ibn ‘Arabijevoga najobimnijeg djela “al-Futūḥāt al-Makkiyya”. Skoro da ne postoji nijedan problem izložen u “Draguljima poslaničkih mudrosti” a da, ulazeći u raspravu po tome problemu, Abdulah Bošnjak kao argument svoji riječi i stavova ne navodi segmente gore spomenute “enciklopedije tesavvufa”, kako neki zaljubljenici u djelo Ibn ‘Arabija oslovljavaju “Al-Futūḥāt”.

Tako npr. želeći argumentirati svoju tvrdnju da: “...postojanje onog stvorenog izvodi korist iz nečeg drugog doli je ono samo, a to je, zacijelo, egzistencija Onoga koji to stvorenja stvara ili uvodi u bitak. Riječ je o Nužnome Bitku po sebi koji nosi bitak u svome Onstvu kao nasušni bivstvovodni nalog koji ne ovisi o drugome niti ima ikakvu potrebu za nečim drugim”, Abdulah Bošnjak navodi citat iz 198. poglavlja djela “al-Futūḥāt”, izvodeći iz njega za prethodnu tvrdnju komplementaran zaključak. (tom I, str. 314.)

Na drugome mjestu, objašnjavajući značaj/svrhu obreda žrtvovanja (klanja), Abdulah Bošnjak poziva se na 72. poglavlja “al-Futūḥāta”, iz njega citira hadis u kome se kaže: “Svaka je sudbina *mjesto* klanja”, i potom citat navodi u svoj njegovoj dužni. (tom II, str. 390., 391.)

Ili kada objašnjava značenje kur’anske sure “Ihlas”, kao dodatan argument navodi Ibn ‘Arabijev komentar u sāmome uvodu “al-Futūḥāta”, gdje se objašnjava i

zemaljski razlog objavljivanja spomenute časne sure. (tom III, str. 122.)

3.2. Navođenje stavova drugih komentatora "Dragulja poslaničke mudrosti"

Veoma često u svome komentaru Abdulah Bošnjak navodi i stavove drugih, kako ih on oslovljava – "istaknutih tumača (*Fuṣūṣa*)", nabrajajući: Mu'ayy ad-Dīn al-Ġandī, al-Qāṣānī, Qaysarī, te autora djela: "Mašāriq an-Nuṣūṣ". (tom II, str. 460.) Ovo posljednje djelo nosi puni naziv: "Mašāriq an-Nuṣūṣ al-Bāḥiṭa 'an Ġawāmiḍ al-Fuṣūṣ", a njegov autor nam je nepoznat. Sa sigurnošću možemo ustvrditi da je djelo napisano nakon komentara al-Qāṣānija i at-Tilmasānija budući da se na njih autor često poziva. Nažalost, ime autora nije spomenuo ni Abdulah Bošnjak. U ovoj grupi četiri istaknuta komentatora "Dragulja", Abdulah Bošnjak ne nabroja Saḍr ad-Dīn al-Qunyawīja s obzirom da u svakoj prilici, ukoliko postoji razilaženje u stavu, prednost daje njemu, kao izravnom učeniku Ibn 'Arabīja. Stoga se može reći da Bošnjakov Komentar ujedno pruža i uvid u pet drugih komentara na "Dragulje".

3.3. Kritika stavova imama Qaysarīja

Posljednju karakteristiku Abdulah-efendijinoga Komentara koju želimo istaći jeste skoro sistematično iznošenje kritika na stavove imama Qaysarīja. U prevedena tri sveska Komentara, ukupno je čitaocu ponuđeno jedanaest kritika na stavove imama Qaysarīja (u prvome svesku kritike na četiri stava, u drugome svesku kritike na pet stavova, i u trećemu svesku kritike na dva stava).

No, ovo nikako ne znači da Abdulah Bošnjak imam Qaysarījev komentar ne prihvaća kao pouzdan. Naprotiv, već smo naveli da po Bošnjakovome mišljenju Qaysarī pripada grupi "istaknutih tumača (*Fuṣūṣa*)" (tom II, str. 460.). Pored toga, na drugome mjestu Abdulah-efendija Bošnjak poziva se isključivo na stav imama Qaysarīja pri objašnjenju smisla Drugoga dolaska hazreti Isāa, alejhisselam (tom III, str. 419.).

Stoga zaključujemo da kritike pojedinih stavova imama Qaysarīja treba shvatiti prije kao znak da pri različitim stavovima prednost treba dati al-Qunyawīju, al-Ġandīju i al-Qāṣāniju, i to upravo ovim redoslijedom. Ne treba ni za tren izgubiti iz vida da pravilno shvaćanje osnovnih, prvih, značenja djela "Dragulji poslaničke mudrosti", nije moguće bez studiranja Qaysarījevoga komentara ("Šarḥ Fuṣūṣ al-Ḥikam").

4. Izbor iz sadržaja

Ovom prilikom posvetili bismo posebnu pažnju komentaru odnosno savjetu Abdulaha Bošnjaka, a koji govori kako osoba može zaštititi sadržaj koji želi artikulirati drugome, kako može zaštititi njegovu autentičnost, i spasiti se od zablude u prezentiranju. Ovaj savjet Abdulah Bošnjak iznosi dok se poziva na Ibn 'Arabījeve riječi u sāmome uvodu u djelu "Fuṣūṣ al-Ḥikam", kada aš-Šayḥ al-Akbar objašnjava razlog zbog kojega je pristupio zapisivanju djela, riječima: "Zamolio sam Boga da me učini dostojnim toga, i da me učini u svim mojim duhovnim stanjima od onih robova Svojih nad kojima Šejtan nema vlasti" (tom I, str. 190.).

Prvi korak u zaštiti autentičnog sadržaja od iskrivljavanja poruke te đavolskoga uplitanja, prva duhovna razina, jeste približavanje dragome Bogu dobrovoljnim obrednim činima (*naḥwīl*). Jer, insistirajući na ovoj praksi, čovjek vremenom dolazi u specifično duhovno stanje kada, shodno svetoj poslaničkoj predaji (*ḥadīṭ qudsī*), Bog biva čovjekova noga, ruka, uho, oko, jezik, "i sve druge njegove duhovne energije". Riječ je o vrsti božanskoga nadahnuća, do koje čovjek dolazi, u sasvim konkretnim primjerima, učenjem dove ili klanjanjem dobrovoljnoga ili istihare-namaza. "To je ona vrsta čistog nadisanja koja dolazi iz svijeta *malakutskih* duhova, a to ovdje označava formu duhovnog nadisanja i govorenja koje se očituje u izvanjskosti srca i unutarnjosti duše u smislu univerzalnog i veličanstvenog duhovnog upliva, preko *meleka* i njihovih posrednika. Na to ukazuju i riječi Poslanika islama (a.s.) koji veli: '*Duh Sveti puše u prsa (rav')* tako da duša nikada ne umire dok se njena duhovna opskrba ne upotpuni.'" (tom I, str. 191.)

Drugi korak zaštite autentičnosti sadržaja odnosi se na zazivanje Lijepoga Božijega Imena "Silno hvaljeni" (*as-Subbūh*), i iščekivanje manifestiranja ovoga Imena na čovjekovo srce. Drugim riječima, nemoguće je sve istine koje dragi Bog otkrije čovjeku artikulirati, u bilo kojoj formi. Otuda istinsko i potpuno prihvatanje nekoga sadržaja snagom manifestiranja Lijepoga Božijega Imena "Silno hvaljeni" ima za posljedicu dosezanje duševnoga smiraja (*iṭmi'nān*) i srčane postojanosti (*istiqrār*), a samo njegovo artikuliranje ozbiljuje se u mjeri koja je objektivno najoptimalnija u tome vremenu. Ili, kako kaže šejh Abdulah Bošnjak: "sve što je Bog otkrio srcu nije u potpunosti jezikom izrečeno niti je prstima napisano, nego je nešto od toga otkriveno ili rečeno ili napisano. Sve što je otvoreno kazano onim lju-

dima Božijim za vrijeme onog posebnog okupljanja, bilo da se odnosi na njih ili na njihovo posebno duhovno odgajanje novaka (*salik*), nije bilo rukom zapisano, i obrnuto, sve što je bilo rukom zapisano, nije bilo otvoreno jezikom izrečeno. Međutim, sve što su prsti napisali i jezik izgovorio srcu je bilo otkriveno." (tom I, str. 192.)

5. Preporuka

Uzevši u obzir obim, stil, dubinu i preciznost Bošnjakovoga Komentara, te sjajan stil i stručnost prijevoda uvaženoga akademika Rešida Hafizovića, prijevod koji je, u pojedinim segmentima, i sām prevodiočev komentar na originalno djelo, knjiga "Tumačenje Dragulja poslaničke mudrosti" predstavlja obavezno štivo za sve ljubitelje tesavvufa, te islamske teologije i filozofije, kao i za sve bibliofile.

Nema nikakve sumnje da svaki student, bilo student neke visoke naučno-obrazovne institucije, bilo student u smislu tragaoca za istinom, za Božijom blizinom, ovim prijevodom dobiva istinsko bogatstvo na kome može odrastati, i zrjeti. Stoga smo slobodni preporučiti svim odgojno-obrazovnim institucijama humanističkoga usmjerenja, kao i svim njihovim studentima, te naročito ljubiteljima tesavvufske misli, ovaj predivan prijevod.

6. Ocjena

Prijevod djela Abdulaha Bošnjaka: "Tumačenje Dragulja poslaničke mudrosti", u prijevodu uvaženoga akademika Rešida Hafizovića, predstavlja neprocjenjiv i jedinstven sadržaj, iznimno velike i teorijske i praktične vrijednosti. Svoj dosadašnji neupitni, a često od očiju javnosti sakriven, te nadasve stručni i mukotrpni znanstveni rad prof. dr Rešid Hafizović dodatno je obogatio ovim prijevodom. Stoga mu želimo uspješan završetak prijevoda ostalih svezaka Bošnjakovoga "Komentara", te još mnogo kvalitetnih autorskih i prevodilačkih djela.

Dr Samir BEGLEROVIĆ